

26. Junij 1850.

N^{ro} 69.

KURJER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Czerwca v. s. 1850 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 31 maja.

Przez najwyższy rozkaz dzienny dnia 16 maja uwolnieni: na urlop: dowódca st-petersburskiego arsenatu, Jenerał-maior baron *Bode*, za granicę na dwa miesiące; naczelnik 5tej artylleryyjskiej dywizyi, Jenerał-maior *Esaulow* 1szy, dla wyleczenia się z choroby, na sześć miesięcy; ze służby z przyczyny ran: liczący się w artylleryi Półkownik, *Tatyzin* 2gi, w randze Jenerał-maiora z mundurem i pensją zupełnej płacy. (R. I.)

— Przez najwyższy rozkaz dzienny z dnia 17 maja: NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, na odbytém dnia dzisiejszego ćwiczeniu kawaleryyjskiej dywizyi Gwardyi wojsk Korpusu odwodowego, zostających pod Naczelnictwem JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, znalazłszy obok żądanej szybkości, wzorowy porządek, żywość, dokładność, płynność i zupełną spokojność we wszystkich poruszeniach, w ogólności odznaczającą się znajomością przez każdego swej rzeczy, konie zaś w iak najlepszym stanie, oświadcza JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI wdzięczność i uznanie, a szczególne najwyższe zadowolenie: Dowódcy odwodowego Korpusu Jenerałowi iadzy Jenerał-adjutantowi Hrabii *Kraśniemu*, Naczelnikowi tej dywizyi Jenerałowi dywizyi Jenerałowi-adjutantowi *Kurnatowskiemu*, Dowódcą brygad: 1szej brygady Jenerał-maiorowi *Pęcherzewskiemu*; Dowódcą półków *Leyb-Gwardyi*, Jenerał-maiorom: ułańskiemu JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA *Markowemu* 3mu, grodzieńskiego huzarskiego *Sztrandmanowi* 3mu, Półkownikom i Adjutantom bokowym, dowodzącym na przegładzie półkami *Leyb-Gwardyi*: podolskim kiryssterskim baronowi *Frankowi* i *Lachnickiemu*, ułańskim JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA Adjutantowi bokowemu *Xięciu Woronieczkiemu* i *Wittowi*, polskim strzelców konnych Adjutantowi bokowemu *Zielonemu* i *Millerowi*, grodzieńskim huzarskim Adjutantowi bokowemu *Timirjaziwemu* 1mu i *Paradowskiemu*, wszystkim Panom Dowódcą szwadronów i Oficerom; a niższym rangom daruje po rublu /srebrem, po funcie mięsa i po porcyi wódki na każdego. (R. I.)

— Przez najwyższy dyplomata pod dniem 15 maja, CESARZ JEGOMOŚĆ racyt mianować kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy, Xięcia *Wittgenszteina*, Jenerał-maiora wojsk Wielkiego Xięcia *Hessen-Darmsztadtzkiego*.

— Przez najwyższy ukaz do Kapituły Orderów Rosyyskich pod dniem 15 maja, najłaskawiej mianowany kawalerem orderu ś. *Anny* 3ciej klasy, *Noel-Peccer*, sekretarz konsulatu Królewsko-Pruskiego w *Smirnie*, za okazaną gorliwość w interessach rosyyskich.

— Przez najwyższy ukaz do Kapituły Orderów Rosyyskich pod dniem 15 maja, najłaskawiej mianowani za gorliwą służbę i niezmiernie trudny okolo wynaydowania i dobywania bogactw złotonośnych piasków w okregu fabryk hosiłowskich kawalerami Orderów: ś. *Anny* 2giej klasy: berg-hauptmann 6tej klasy *Beger*; ś. *Włodzimierza* 4tej klasy, oberhittenferwalterowie: *Protasow* 1szy i *Ostermejer*, oraz markzeider *Protasow* 2gi; ś. *Anny* 3ciej klasy: bittenferwalter *Kowańko* i szichtmistrzowie *Mordwinow* i *Freze*.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 4 czerwca.

SEYM KRÓLEWSTWA POLSKIEGO.

RAPPORT RADY STANU.

(Ciąg 2gi.)

B. Wychowanie publiczne.

1. Uniwersytet.

W Wydziale Prawa i Administracyi przydanej została Katedra Historii Prawa Rzymskiego, a do wykładu nauk Administracyynych dodany osobny professor.

Ogólna liczba uczniów w Uniwersytecie była w roku 1824 580.
 — 1825 683.
 — 1826 730.
 — 1827 618.
 zaś — 1828 653.

a mianowicie:

W Wydziale Teologicznym 37.
 — — Prawa i Administracyi 318.
 — — Lekarskim 126.
 — — Filozoficznym 76.
 — — Nauk i Sztuk pięknych 96.

Ogółem 653.

Zbiory naukowe przy Królewsko-Warszawskim Uniwersytecie i w szkołami krajowymi i ofiarami prywatnych z dnia ciągle wzrastają, i wszystkie już prawie do przedzie mogą potrzebnie i użytkowi publiczności:

a w szczególności:

Biblioteka publiczna z końcem 1828 roku liczyła ogółem 122,631 tomow.

Gabinet rycin liczył razem 89,397 sztuk.

Ogród Botaniczny, Obserwatorium Astronomiczne, gabinety wzorow gipsowych, posagow i modeli, osobliwosci starożytnych, tudzież mineralogiczny, zoologiczny, astronomiczny, fizyczny, laboratoryum chemiczne należycie uporządkowane, carocznie, są pomnażane nowymi przedmiotami, również gabinety lekarskie, systematycznie urządzone, znacznie się powiększają; instytut zaś kliniki i akuszeryi, obok wykładu teorycznych wiadomości, przez ciągle praktykowane operacje, jest razem skutecznym ratunkiem w tych zwłaszcza chorobach, których objawianie się szczególnym byż może przedmiotem do zastanowienia i do korzystnych wnioskow naukowych. Nakoniec:

Gabinet numizmatyczny w roku 1828 został w osobnym lokalu uporządkowany.

2. Kształcenie nauczycieli do szkół wyższych.

Sposobiący się kosztem Rządu kandydaci na nauczycieli do szkół wyższych, podzieleni są na 3 oddziały:

1. Pobierający pomoc czyli stypendya przy Uniwersytecie.
2. Doskonalący się w zagranicznych akademiach i instytutach.
3. Znajdujący się w instytucie Pedagogicznym.

Instytut ten w formie konwiktur urządony, oddawna był zamierzony i pożądan; potrzeba bowiem było, aby młodzieńcy na przyszłych nauczycieli do szkół wyższych przeznaczeni, po ukończeniu Uniwersytetu mieli zapewnioną sposobność uzupełnienia naukowych wiadomości i nawykania sposobem praktycznym, do gruntownego wykładu i wpaiania w przyszłych swych uczniow zasad nie tylko nauk i umiejętności, lecz zarazem swoty i obowiązkow obywatelskich.

Przypadkowe trudności sprawiły, iż spóźnił się skutek tego zbawiennego zamiaru, z początkiem jednak 1827 mego roku Instytut ten zaprowadzonym i w dogodnym, i blisko Uniwersytetu położonym lokalu umieszczonym został. Znajduje się w nim teraz 12 stypendystów, kandydatów na nauczycieli pod osobnym Rektorem.

Doskonalenie kandydatów odbywa się stosownie do przepisanych instrukcyi, przez konferencye z wyznaczonymi osobami, częścią z towarzystwa do xiąg elementarnych, częścią z pomiędzy profesorów Uniwersytetu lub skądinąd znanych. Na tych konferencyach ponawiany jest, wyjaśniony i dozupełniany, sposobem badawczych rozmów, cały bieg nauk i umiejętności, które już kandydaci w wyższych instytutach odbyli.

Cały Instytut zostaje pod zwierzchnim kierunkiem Rady Stanu Dyrektora ieneralnego wychowania publicznego, Prezesa towarzystwa do xiąg elementarnych.

3. Instytut Politechniczny.

Pożądaną oddawna zakład Instytutu Politechnicznego, łączyć mający wszelkie śródki naukowe i praktyczne, dla gruntownego sposobienia młodzieży do powołań przemysłowych, mianowicie do rolnictwa, rękodzielnictwa i handlu, zajął troskliwą Rządu staranność.

Za pośrednictwem wyznaczonej do tego celu Rady Politechnicznej wysłano za granicę dwunastu wybranych, i stosownie instrukcyami opatrzonych kandydatów, dla usposobienia się na przyszłych tego Instytutu profesorów.

Dla usposobienia zaś uczniów przyszłego Instytutu urządzono od roku 1826, szkołę przygotowawczą, która z końcem roku 1828 liczyła 94 uczniów.

4. Dozor szkolny.

Przez troskliwy dozór prefektów i nauczycieli religii, przez upowszechniane coraz skuteczniej ćwiczenia religijne, stan moralny instytutów naukowych wznosi się stopniami, i duch powinney uległości uczniów względem swych zwierzchności, zamięlowanie cnót i nauk, z pociechą widzieć się dają.

Stér naczelny tej gałęzi poruczony poprzednio Kuratorowi Jeneralnemu, teraz powierzony jest zastępczo Dyrektorowi jeneralnemu, wychowania publicznego.

5. Towarzystwo Elementarne.

Towarzystwo Elementarne, oprócz swych dotychczasowych atrybucy, pozyskało nową, examination uczniów, którzy z edukacyi prywatney, lub ze szkół Woiewódzkich, po uzyskaniu świadectwa dojrzałości, do Uniwersytetu przechodzą.

6. Szkoły wyższe.

Liczba szkół Woiewódzkich wzrosła do 15, gdyż w roku 1824 szkoła wydziałowa Seyneńska, w roku 1825 szkoła wydziałowa Pińczowska, do stopnia Woiewódzkich zostały podniesione, a w roku 1828 nowa Szkoła Praktyczno-Pedagogiczna utworzona w Warszawie na Lesznie. Szkoła Woiewódzka w Kaliszu z uznanej konieczney potrzeby zmienioną została na wydziałową, przez odjęcie iey dwóch klass wyższych; natomiast w témże Woiewództwie, szkoła wydziałowa w Piotrkowie, do stopnia Woiewódzkiej jest podniesioną. Uczniów w Woiewódzkich szkołach z końcem 1828 roku było 6142, nauczycieli 225, a zatem więcej niż w raporcie w czasie Seymu 1825 roku złożonym: uczniów 1762, nauczycieli 35.

Szkół wydziałowych jest 16; uczniów w tych szkołach w roku 1828, było 2,907, nauczycieli 146, a zatem więcej nad liczbę ostatnim 4 letnim raportem podaną: uczniów 746, nauczycieli 15.

W trzech dotychczasowych szkołach podwydziałowych liczba uczniów wynosiła w roku 1828, 331, nauczycieli 17, a zatem zwiększyła się liczba uczniów o 154, nauczycieli zaś 4 przybyło.

7. Kształcenie nauczycieli do szkół niższych.

Instytutu nauczycieli elementarnych i organistów: w Łowiczu i Puławach, z których wychodzący uczniowie bywają zwykle umieszczani przy szkołach Parafialnych, liczyły uczniów Stypendystów 56.

8. Instytut Głuchoniemych.

Pomimo szczupłości funduszków, szkoła głuchoniemych liczyła z końcem 1828 roku uczniów: płci męskiej 34.
płci żeńskiej 22.

9. Instytutu szkolne dla płci żeńskiej.

Zaprowadzona w Warszawie Szkoła Rządowa Guwernantek, kształci uczennice z pensyi wyższe w naukach wyższych, sposobiąc ie razem do korzystnego w przyszłości udzielania swych wiadomości innym, iako do tey usługi dla dobra publicznego przeznaczonym. Usilne starania rodziców o pomieszczenie w tey szkole swych córek dowodzą, iak mocno pożądanym był takowy Instytut, powierzony dozorowi pensyi i szkół wyższych płci żeńskiej w Stolicy i utrzymywany starannie wydał do końca 1828 roku 22 nauczycielek.

10. Szkoły Elementarne.

Gdy ciężar utrzymywania szkół tych, przez gminy, a szczególnie po wsiach, okazał się zbyt dotkliwym dla uboższych mieszkańców; celem przeto obmyślenia skuteczniejszych środków, zdźwignienia upadłych i zaprowadzenia nowych szkół tego rodzaju, wyznaczoną jest deputacya, złożona z członków 3ch Kommissy Rządowych, to jest: wyznań i oświecenia, spraw wewnętrznych i policyi, i przychodów i skarbu. Deputacya ta przedstawić ma projekt nowego urządzenia szkół pomienionych.

Z końcem roku 1828, było w całym kraju szkół elementarnych,

po miastach	574.
a w nich uczniów	18830.
Szkół Elementarnych po wsiach	340.
a w nich uczniów	7958.
Szkół cyrkulowych Elementarnych w stolicy	10.
a w nich uczniów	732.
Szkółek prywatnych elementarnych w stolicy	72.
a w nich uczniów	879.
to jest, w ogóle było szkół tego rodzaju	796.
a w nich uczniów	28399.

co okazuje, iż w ciągu pięciu upłynionych lat, liczba szkół tych, o 85, a liczba uczniów o 9723 powiększyły się.

11. Szkoły rzemieślnicze niedzielne.

Szkoły rzemieślnicze niedzielne, miały po Woiewództwach 712 uczniów; w stolicy zaś 853, czyli ogółem liczyły z końcem roku 1828 uczniów 1565.

12. Szkoły dla Starozakonnych.

Istnące 4 publiczne szkoły starozakonnych w stolicy, dla płci męskiej i jedna dla płci żeńskiej, liczyły w roku 1828, 298 uczniów.

Szkoła Rabinów, w roku 1826 utworzona, i pod bezpośrednim dozorem Komitetu starozakonnych zostająca, składała się w roku 1828 z trzech klass, i liczyła uczniów 71, między którymi 24 kosztem Rządu utrzymywanych.

Oprócz nauki religijney wyznaniu temu właściwey, uczniowie sposobią się w tey szkole w językach polskim, niemieckim, francuzkim i hebrajskim; nabywają oraz wiadomości ieografii, matematyki, i nauk przyrodzonych.

C. Fundusze Duchowne i Edukacyjne.

1. Fundusze duchowne.

Pod tym tytułem mieszczą się dwa oddzielne etatowe źródła funduszków Duchowienstwa Polskiego. Te które Skarb publiczny corocznie Duchowienstwu wypłaca, na mocy etatów przez Waszę Cesarsko-Królewską Mość zatwierdzonych, i te, które z dochodów instytutów suppressyi uległych, ściągane bywają;

pierwsze wynosily:

A. Fundusze skarbu publicznego.

w roku 1824 — 1,493,422 zł. 14 gr.
— 1825 — 1,523,992 — 14 —
— 1826 — 1,586,900 — 7 —
— 1827 — 1,616,590 — 23 —
— 1828 — 1,636,906 — 17 —

Gdy zaś z tego źródła służącego na wydatki pozycyami etatowymi wskazane, Duchowienstwo czerpa, bądź tymczasowe uposażenie wyższych

godności hierarchii kościelnej, bądź stałą dotacją, bądź przemianujący zasitek, bądź też pewny rodzaj wynagrodzenia rozmaitych instytutów, lub beneficjatorów, tém samém, fundusze, o których tu mowa, większym lub mniejszym w miarę uznanej przez Rząd potrzeby ulegają zmianom, iak to wykazują powyżey domieszczone summy. Wszakże różnica w tym względzie, w zeszłych latach doświadczona, wypływa powiększey części z udzielanej kompetencyi, w zamian inkamerowanych na Skarb dochodów duchownych, i z uzupełnionej dotacyi tych beneficjatorów, których za godnych podobnego zasitku Wasza Cesarско-Królewska Mość uznać raczyteś.

B. Fundusze po Instytutach supprimowanych.

Drugiego rodzaju, czyli etatem suppressywnym objętych dochodów, wpływy tak zaległe iak bieżące, były następujące:

w roku 1824	—	761,136	zł. 22 $\frac{1}{2}$	gr.
—	1825	—	759,632	— 13 $\frac{1}{2}$ —
—	1826	—	787,397	— $\frac{1}{2}$ —
—	1827	—	792,191	— 18 $\frac{1}{2}$ —
—	1828	—	752,812	— 18 —
<hr/>				
w ogóle		3,853,170	— 13	—

Pomimo wszelkich usiłowań Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia, doświadczane w latach upłynionych klęski nieurodzaju, niska ceńa produktów, trudność ich spieniężenia, i wynikająca ztąd niezamożność kontrybuentów, znacznego niedoboru stały się przyczyną, tém więcey, że ściągane dawniejsze zaległości utrudniały pohór należytości bieżącey.

Pięcioletnie z tego funduszu wydatki w miarę wpływu użyte zostały, i tak:

1. Na uposażenie Duchowieństwa świeckiego w ilości	zł. 552,664	—	26
2. Na pensye osobom zakonnym po supprimowanych klasztorach	—	974,411	— 17
3. Na opłatę prowizyi od kapitałów	—	4,201	— 28
4. Na utrzymanie gmachów poklasztornych	—	39,897	— 14
5. Na szkoły dawniey przez klasztory utrzymywane	—	106,767	— —
6. Na pensye dla Urzędników	—	330,138	— 20
7. Na Administracyą Leśną	—	82,909	— 8 $\frac{1}{2}$
8. Na pensye emerytalne dla sług poklasztornych	—	6,403	— 16
9. Na amelioracye budowli i pomiar dóbr	—	485,619	— 9
10. Na opłatę podatków	—	348,176	— 10 $\frac{1}{2}$
11. Na opłatę długów poklasztornych	—	155,949	— 4
12. Na remissye i niedobory	—	282,824	— 12
13. Na neofitów	—	6,180	— 15
14. Na seminarya	—	260,135	— 6
15. Na reparacye kościołów	—	18,201	— 8
16. Na Xięży niedośćnością dotkniętych	—	11,267	— —
17. Na extraordinary	—	179,037	— 6
<hr/>			
Ogół zł.	3,844,784	— 20	

A ponieważ pozostałość funduszu suppressywnego z roku 1823 na rok 1824 składająca się, tak z gotowizny iako też i z awansów wynosiła zł. 297,318 — 25

a ogół pięcioletnich wpływów — 3,853,170 — 13

Stan więc ogólny przychodu był zł. 4,150,489 — 8

Od której to summy odtrąciwszy ogół wydatków — 3,844,784 — 20

Okazuje się przewyżka zł. 305,704 — 18

Do ważnych czynności podających sposobność stałego urzędzenia dóbr po Instytutach supprimowanych, należy pomiar w roku ieszcze 1823 zupełnie dokończony.

Wyrachowana obszerność ziemi, na podstawie pomiaru uzupełniona, wykazała: że dobra wzmiankowane, obeymują powierzchni miary polskiej 8357 włok, 16 morgów, 53 prętów, 88 stóp. Grunta orne wynoszą 4221 włok, 21 morgów, 33

prętów, 55 stop; lasy zaś, włok 1726, morgów 13, prętów 251, stop 52; resztę zajmują łąki, pastwiska, ogrody, zarośle, nieużytki i koutrowersa.

Zdawszy sprawę z obrotów funduszków duchownych, stosownemi etatami objętych, wypada dodać uwagę, że wszelkie inne duchowieństwa Polskiego fundusze w dobrach i gruntach, realnościach, procentach, dziesięcinach, czynszach, i t. p. przez właściwych beneficjatorów administrowane, nie ulegają kontroli Rządowej, co do dochodów i wydatków, lecz iedyne tylko co do całości i bezpieczeństwa zostają pod opieką Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia, która starając się ciągle o udokładnienie dokonanych ieszcze w roku 1818 spisów we wszelkich zdarzeniach dotyczących hypoteki, windykacyi, spłat i nowych lokacyi, sama skuteczną w każdym razie niesie Instytutom pomoc i obronę.

C. Fundusze Poznańskie.

Do rzędu funduszków duchownych, pod tytułem oddzielnego depozytu w Kassach składanych, należą fundusze po-Poznańskie, czyli tak zwane realności i kapitały Instytutów Poznańskich, które linia graniczna pomiędzy Prusami a Królestwem Polskiem w tutejszym pozostawiła kraiu.

Fundusze rzeczzone, śledzone ciągle od 1823 roku, znacznie się podniosły, a ustanowiony od nich roczny dochód zł. pol. 43,438 gr. 20, aż do dalszego zarządu wpływa iako depozyt do Kassy ogólney suppressywney.

D. Długi kałalne.

Duchowieństwo Polskie posiada nadto fundusze, które w przyszłości dopiero zrealizowanymi być mogą, a takimi są długi na dawnych kałalach lokowane, tak w Woiewództwach po-Pruskich iako i po-Galicyyjskich.

Ostatnie przez Rząd Austryacki zrealizowane, i Skarbowi Królestwa Polskiego do zaspokoienia przekazane, iako ciężar tegoż Skarbu zostają pod rozpoznaniem Kommissyi Centralney Likwidacyoney. Pierwszych zaś realizacya przez zniesienie kałalów utrudzoną została.

2. Fundusze edukacyyne.

Etat funduszków edukacyynych obeymował:

w roku 1824	zł. 2,096,170	gr. 3
—	1825	— 2,247,215 — 7
—	1826	— 2,262,674 — 25
—	1827	— 2,245,040 — 6
—	1828	— 2,144,881 — 2

Opłaty od uczniów wyłącznie przeznaczone na utrzymywanie Kollaboratorów, gabinetów i bibliotek szkolnych wynosiły:

w roku 1824	zł. 175,061
—	1825 — 173,307
—	1826 — 174,800
—	1827 — 162,336
—	1828 — 163,289

3. Legata.

W upłynionych pięciu latach wszędzie można było widzieć, szczerę chęci przykładania się do dobra ogólnego. Jakoż na cele religiyne i edukacyyne poczynione legata, oprócz przekazanych funduszków w gruntach, realnościach, daninach, i t. d. wynosiły w pięciu upłynionych latach ogólny kapitał 631,791 zł. 14 gr. to iest: dla Instytutów edukacyynych zł. 252,000, — dla Duchowieństwa zł. 379,791 gr. 14; legata te przez Rząd przyjęte i zatwierdzone, otrzymały już zabezpieczenie hypoteczne; spłacone zaś tak zarządzone zostały, aby obdarowane Instytuta ztąd wypływiące dochody, iak nayregularniey pobierać mogły.

4. Regulacya hypotek.

Zabezpieczenie hypoteczne rozciągnęła Kommissya Rządowa Wyznań i Oświecenia do wszystkich funduszków Religiyynych i edukacyynych, tak krajowych, iako i zagranicznych, opartych na dobrach w Królestwie Polskiem, położonych. Czynność ta, postępując w miarę regulacyi hypotek w całym kraiu, na zasadzie Prawa Seymowego z roku 1818 odbywanych, ukończyła się roku 1825.

Przy spłaceniu funduszków hypotecznych, listami zastawnemi, Instytuta publiczne otrzymały

satisfakcją wielu kapitałów, takich nawet, które dotychczas dla niedokładności początkowych spisów wcale wiadomymi nie były.

Ogół spłaconych i w Banku złożonych fundusów Instytutowych po koniec roku 1828 był następujący:

w Listach zastawnych zł. 6,025,400 gr. —
w gotowości . . . — 295,926 — 21

Razem zł. 6,221,326 gr. 21

II.

Wydział Sprawiedliwości.

1. Sądownictwo Cywilne.

W Sądach Pokoju zagadzone spraw:

w roku 1824 . . . 3002
— 1825 . . . 2507
— 1826 . . . 2724
— 1827 . . . 2694
— 1828 . . . 2566

Odbyto Rad familiynych:

w roku 1824 . . . 1990
— 1825 . . . 1901
— 1826 . . . 1573
— 1827 . . . 1436
— 1828 . . . 1419

W sprawach przed Sądownictwo cywilne wytoczonych wydały wyroków:

a) Wydziały Sporne Sądów Pokoju:

w roku 1824 . . . 15,020
— 1825 . . . 14,924
— 1826 . . . 15,293
— 1827 . . . 15,936
— 1828 . . . 15,683

b) Trybunały Cywilne I Instancji:

w roku 1824 . . . 14,641
— 1825 . . . 14,216
— 1826 . . . 13,517
— 1827 . . . 13,921
— 1828 . . . 13,347

c) Trybunał Handlowy:

w roku 1824 . . . 3260
— 1825 . . . 2322
— 1826 . . . 2280
— 1827 . . . 2567
— 1828 . . . 2469

d) Sąd Appellacyjny:

w roku 1824 . . . 1922
— 1825 . . . 1971
— 1826 . . . 1909
— 1827 . . . 1897
— 1828 . . . 1637

e) Sąd Najwyższy Instancji:

w r. 1824 wydał wyroków ostatecznych . . . 200
Decyzji rekurs odrzucających . . . 166
w roku 1825 wyroków ostatecznych . . . 171
Decyzji rekurs odrzucających . . . 180
w roku 1826 wyroków ostatecznych . . . 185
Decyzji rekurs odrzucających . . . 165
w roku 1827 wyroków ostatecznych . . . 220
Decyzji rekurs odrzucających . . . 150
w roku 1828 wyroków ostatecznych . . . 270
Decyzji rekurs odrzucających . . . 185

Spraw Konkursowych i Likwidacyjnych z czasu Rządów Pruskiego i Austriackiego pozostałych ukończono . . . 15
Pozostało do ukończenia . . . 18

2. Sądownictwo Kryminalne, Policyno-Poprawcze, i Policyjne.

a) Wydziały Sporne Sądów Pokoju jako Sady Policyi Prostej ułatwiły spraw policyjnych:

w roku 1824 . . . 19,209
— 1825 . . . 20,145
— 1826 . . . 20,758
— 1827 . . . 20,557
— 1828 . . . 20,652

b) Sady Policyi Poprawczej ułatwiły spraw:

w roku 1824 . . . 12,890
— 1825 . . . 14,138
— 1826 . . . 14,798
— 1827 . . . 14,063
— 1828 . . . 14,342

c) Sady Kryminalne wydały wyroków:

w roku 1824 . . . 2680
— 1825 . . . 2848
— 1826 . . . 2925
— 1827 . . . 2886
— 1828 . . . 2803

d) Sąd Appellacyjny w zastępstwie Sądu Kassacyjnego wydał wyroków ostatecznych w sprawach Policyjnych, Poprawczych i Kryminalnych:

w roku 1824 . . . 517
— 1825 . . . 603
— 1826 . . . 515
— 1827 . . . 577
— 1828 . . . 664

Między przestępstwami najliczniejszymi były kradzieże.

Prośb o ulaskawienie przedstawionych było, w ciągu powyższych lat pięciu, tak wiekopomney pamięci Najjaśniejszemu Cesarzowi i Królowi, ALEXANDROWI I, iako też i Waszcy Cesarsko Królewskiej Mości, 29 — Z tych 24 osób, otrzymało kar złagodzenie.

Prośb zaś, które przełożone zostały Xięciu Namiestnikowi Królewskiemu, a później Radzie Administracyney Królestwa, było w ciągu upłynionych lat pięciu 4169.

W skutek których otrzymało złagodzenie, lub zupełne darowanie kary osób 1523.

Spraw karności przeciwko Urzędnikom Sądowym w obowiązkach swoich wykraczającym ukończono:

w roku 1824 . . . 75
— 1825 . . . 53
— 1826 . . . 70
— 1827 . . . 31
— 1828 . . . 56

pozostało zaś tego rodzaju spraw

do ukończenia . . . 64

Między pociągniętymi do odpowiedzialności, znaydowali się tylko niższych stopni Urzędnicy.

3. Administracya Depozytów.

Kommissya Sprawiedliwości w upłynionym pięcioletnim przeciągu czasu ciągle czuwała nad całością Depozytów, nad zachowaniem w administrowaniu ich funduszami przepisane go porządku, i nad regularnem układaniem rachunków przez Kassyerów Depozytowych.

Ostateczne zaspokoienie Depozytów pozostałych po sądach Pruskich, zostało już oznaczone Trybunałom Cywilnym przez Skarb Królestwa, w Aktywach Szarwarkowych.

Jednak zupełne zaspokoienie Depozytów, tak po Rządzie Pruskim, iako i Austriackim dotąd jeszcze nie nastąpiło.

Pożądany w tej mierze skutek zawisł:

a) Od wynagrodzenia przez Skarb Królestwa, defektów depozytowych, wykrytych po Urzędnikach Pruskich, któryto przedmiot ostatecznie jeszcze nie jest ułatwionym.

b) Od zwrócenia przez Rząd Austriacki fundusów, wziętych z Kass depozytowych i zaspokoienia innych pretensyj do niego mianych, podług zasad stosownie do Konwencyi Wiedeńskiej z dnia 17 czerwca 1821 ułożonych, a wedle których ma nastąpić wzajemna ekstradycja, i zwrot depozytów między Królestwem Polskiem, a Austryą.

Właścicielom wylegitymowanym, z depozytów wszystkich Trybunałów wydano w gotowiznie, w papierach za pieniądze idących, i w Aktywach.

w roku 1824 zł. 4,571,127 gr. 7½
— 1825 — 2,505,346 — 9
— 1826 — 5,278,576 — 2
— 1827 — 2,592,252 — 21
— 1828 — 3,924,340 — 16

Przeciąg czasu po ustaniu Rządów Austriackiego i Pruskiego, zrzucił zmiany w osobach posiadających fundusze depozytowe. Jedni przeniesli się za granicę, o drugich życiu i pobycie nie ma wiadomości, niektórzy przelali swe prawa na innych, wreszcie przeszły też prawa na ich spadkobierców po części nieletnich, względem których

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 69.

Wilno dnia 9 Czerwca v. s. 1850 roku.

osobne należy zachować ostrożności;—Takich szczegółowych pozycy majątkowych, które dały powod do nowych zatrudnień, było . . . 4486.

Z tych ukończono 3985.

Pozostało zatem jeszcze do załatwienia tylko 503.

Depozyta przy Sądach Kryminalnych i Poprawczym, lubo już z końcem roku 1823 były uporządkowane, jednak w roku 1824 w niektórych szczegółach swej regulacyi stanowiły jeszcze dla Kommissyi Sprawiedliwości przedmiot szczególniejszego dozoru.

Z rozpoczętych w roku 1823 rewizy tych depozytów, ukończoną została rewizya w Sądzie Poprawczym Obwodu Radomskiego, a z rewizyi w Sądzie Poprawczym Obwodu Warszawskiego Wydziału I, ta wynika korzyść, że po spieniężeniu efektów odebranych obwinionym, do których pomimo wezwań nie zgłosili się właściciele, oddano do Kassy Kommissyi Woiewódzkiej 11,824 zł. 18 gr.

Ustanowienie Banku Polskiego ważną w Administracyi Depozytów sprawiło zmianę, wedle bowiem Art. 11, 31, 40 i 46 Postanowienia Waszey Cesarzsko Królewskiej Mości z dnia 17 stycznia 1828, wszelkie Depozyta, tak dawne, jako i nowe, w Trybunałach, u Regentów i innych Urzędników znajdować się mogące, do Banku przeniesionemi być powinny. Po ułożeniu zasad co do naydogodniejszego sposobu extradycyi, uskuteczniiono już przeniesienie Depozytów z Trybunałów Handlowego i Cywilnego Woiewództwa Mazowieckiego, niemniej z Sądu Kryminalnego Woiewództwa Mazowieckiego i Kaliskiego. (G. W.)

(Dalszy ciąg w następnym Nrze.)

ANGLIA.

London dnia 4 czerwca.

Dnia 30 zeszłego miesiąca o stanie zdrowia J. K. M. wyszedł następujący biuletyn: „Król zle noc przepędził. J. K. M. oddych miał bardzo trudny.” D. 31 maja: „Król dobrze noc przepędził i oddech J. K. M. nieco był trudny.” D. 1 t. m. „Król spokojnie noc przepędził, w innych względach stan J. K. M. nie odmienił się.” — „D. 2 Król przeszedł nocy spał dobrze. J. K. M. doświadcza czasem ciężkości oddychania.” — Wczora doniesiono: „Król wczora mniej miał ciężkości w oddychaniu i spokojnie noc przepędził” a w dzisiejszym biuletynie donoszą: „Król wczorajszy nocy spał mało, zupełnie jednak ią dobrze przebył. Oddychanie niekiedy miał trudne.” — Okolnik nadworny z dnia 31 maja donosi: „Stan znajdowania się J. K. M. od kilku dni był całe niezadowolający; Król całkiem prawie stracił apetyt, używał tylko nieco portweynu z wodą” — D. 1 t. m. Król w umiarkownie pomyślnym stanie noc przebył i symptomata jego cierpienia zostały ulżone. W tymże sposobie są i późniejsze doniesienia. — Większa część Członków Familii Królewskiej (prócz Xcia Sussex i Xęcia Leopolda) do palacu się zebrali; także Xzę Wellington, Sir R. Peel, Posel Rosyjski, i t. d.

Gazeta dworska donosi, że Król mianował Kommissyą do wyciskania jego cyfry z Lorda Farnborough, Jenerała W. Repnel i Jenerała F. A. Barnhard. — Stęple do zastępowania podpisu królewskiego już są przygotowane. Obadwa na srebrze: na jednym napis George R., na drugim G. R. Wczora już muóztwo tym sposobem papierow przystępowano. Lord Farnborough zajmował się wykonywaniem stęplowania; Xiążę Wellington i Hrabia Aberdeen byli obecni, jako świad-

kuje. Wczora robota około tego trwała blisko dwóch godzin, i zdaje się, że Królowi nie przyniosło żadney trudności udzielanie potrzebnych rozkazów.

— Podług prywatnych doniesień z Paryża pod d. 2 t. m. wieczorem, Król postanowił, wydać do narodu odezwę, zachęcającą do wybrania deputowanych zgodnie z myślą Króla. — Dalej donoszą, że Xiążę Fryderyk Niderlandzki, a w przypadku, jeżeliby odmówił, Xiążę Emil Hesko-Darmstadt, na panującego Xięcia Grecyi wybranym ma być. — Dwie francuzkie fregaty z eskadry blokującej i jedna korweta angielska przybiły do brzegów algierskich. — Hrabia Bourmont miał oświadczyć, że d. 26 t. m. będzie iadł obiad w Algierze. Statek parowy, Jerzy IV, otrzymał rozkaz iak nayspieszniey płynąć do Algieru, dla uważania flotty francuzkiej. (K. H.)

FRANCYA.

Paryż dnia 1 czerwca.

Xiążę Gustaw Waza, podług tutejszych gazet, ma za sobą głosy Francyi i Anglii, wynoszące go na Władzę Grecyi. Przeciw Xiążętom Saskim i Bawarskim jest teraz zarzut, że są wyznawcami religii katolickiej; gdyż w niedostatku Xiążęcia Greckiego wyznania, pierwszeństwo może być dane Xięciu protestantskiemu.

Podług listów z Aranjuez pod 20 maja, d. 18 t. m. odbyła się rada ministryalna, na której postanowiono, Stany Królewstwa około końca września zwołać. Mówią, że już rozkaz w tej rzeczy do Jeneralney Deputacyi Królewstwa jest wydany. Naybliższą zasadą do tego ważnego śródka jest stary zwyczaj, zwoływania tego Zgromadzenia na narodziny spodziewanego następcy tronu, i powiadają, iż na ten raz, mającemu się narodzić następcy, bez względu na różnicę płci, uroczysta przysięga będzie wykonana. Lepiej jednak świadomi mają utrzymywać, że Kortezom przełożona zostanie do modyfikacyi Konstytucya Królewstwa.

Marszałek Marmont, Xiążę Raguzy, ma podobno zająć miejsce Xcia Mortemart przy Dworze Cesarzsko Rosyjskim.

Tahir-Basza, który do Tulonu przybył, udał się także do Algieru, ale przez dowódcę naszey eskadry blokującej odprawiony został.

Matka Bonapartego d. 15 z. m. zupełnie prawie ozdrowiała. Przeciwnie Kardynał Fesch niebezpiecznie zachorował i tegoż dnia świętami Sakramentami został opatrzony. (K. H.)

— Dnia 2 —

Wiele statków kupieckich napotkało wyprawę naszą pod wysokością przylądka Krzyżowego. Płynię ona dwiema liniami, w prostym kierunku na Mallorca.

Listy naszego wodza wyprawy od brzegów afrykańskich donoszą, że d. 14, 15 i 16 mocne tam panowały wiatry, które go zmusiły wypłynąć na otwarte morze. Nader żywą oświadcza niespokojność względem brygów Silene i Adventure, które 20 godzin na wschód stamtąd około przylądka Binguut rozbitemi zostać musiały. (Monitor.)

Podług innych doniesień brygi Faun i Palinurus, w porcie algierskim zgruchotanemi zostały: część ludności w głębi bawafnow pograżona, reszta zaś przez Algierczyków najnielitościwiej wymordowana.

Donoszą z Perpignanu pod 26 z. m. że 3 okręty naszey wyprawy, wielkiey klęski doznały w zatoce Caduques.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 9 Czerwca v. s. 1850 roku.

Podrady.

1 Od Wileńskiego Kommissoryackiego Kommissyonierstwa niniejszém ogłasza się: czy nie zechce kto wziąć na siebie dostarczenie do magazynu Kommissoryackiego Wileńskiego rzeczy do obwiązywania, mianowicie tańczuchow nowych 10000, sznurów pieńkowych grubych 15000 i do zszywania 20,000; iżby ci iawili się do Kommissyonierstwa z pewnemi i dostatecznemi dla skarbu ewikcyami na targi naznaczone u niego na to roku terażniejszego augusta 11, 12 i 13, i dla należytego przetargu dnia 18 tegoż mca. Wilno, 1850 roku iunii 6 dnia.

Smey Klasy Tołubiejew.
Za Sekretarza Czerehini.
Aktuaryusz Szyraiew.

1 Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się: iż w Słuckim Powiecie w miasteczku Nieświżu postanowiono przerobić z dwóch starych nieświżskich stajen na taką jedną za sumę wyliczoną podług śmiety rubli assygn. 5975; zatem życzący wziąć takowe przerobienie, zechcą przybyć dla targow z prawem ewikcyami na pierwsze dwa terminy, mianowicie: pierwszy dnia 9 a drugi 10 iunii roku bieżącego, do Sądu Ziemskiego Powiatu Słuckiego, na trzeci zaś ostateczny termin dnia 26 iunii i dla przetargu 27 tegoż mca do Izby Skarbowey Mińskiej, gdzie za przybyciem życzącym okazane zostaną warunki, smieta i plan. Dnia 30 maja 1850 roku.

Sekretarz F. Arcimowicz.
Stołonaczelnik Siemienow.

1 Od Izby Skarbowey Witebskiej ogłasza się: iż na dostarczenie zapasow i materyałow na potrzebę szpitalow wojskowych, ustanowionych w Dyneburgu i powiecie iego Użwałdzie, naznaczą się targi w teyże Skarbowey Izbie następującego mca iunii dnia 26, 27 i 28. Dostawka ta ma być zostawiona różnym w szczególności osobom podług niżej wyrażonych podziałow, tak, żeby przedmioty każdego udzielnego podziału, przyjęte zostały jedną tylko osobą, a mianowicie:

Podział 1.) Za pud: bułek pszennych, miodu patoki, mąki owsianej, soli; krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, Smoleńskich, pszennych; za pud: srodu ięczmiennego, grochu, siemienia konopnego, ięczmiennego czyszczonego, patoki cukrowej.

Podział 2.) Za pud: mięsa, oleju konopnego, sadła świnięgo; za funt tłustości: iłowiczey, baraniej, masła, oleju makowego, orzechowego i oliwy; pęcherzow wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny; stynki suszonej za pud, kur rznitych za sztukę.

Podział 3.) Za wiadro: kapusty kwaszonej w półbiałej, ówikły kwaszonej; za pud: cebuli szczypiora, cebuli rzepkowatej, chrzanu w korzeniach, zieleniny świeżej; pieprzu czarnego za funt; marchwi w korzeniach za pud; gorczycy albo siemienia gorczycznego za funt; czosnku za pud; chmiela za funt; mięty niemieckiej za pud; za funt: jagod świeżych: ber-

bersowych, winogron niedoyrzałych, wiszeń, brusznic, ieżewin, smrodzin; żurawin za ćwierć; soku cytrynowego za sztof; jagod iadłowcowych za pud; za funt: herbaty zwyczajney maykonu, szaławii.

Podział 4.) Za wiadro piwa; drożdży za garniec; za wiadro: wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego portweynu; zbitniu za szklankę.

Podział 5.) Mleka krowiego za wiadro; iaiek kurzych za setnię.

Podział 6.) Cukru melisu za funt; za pud: mydła kulistego, świec łoiowych; za funt: krocmału białego, laku N. 1, N. 2, N. 3; nici: białych, surowych, smoły szewieckiej, smoły płynnej czyli dziegciu za pud; tytonia w liściach za funt; za rezę papieru do pisania: białego, szarego, tektury, bibuły; galasu za funt; atramentu za butelkę; piór gęsich do pisania za setnię; owsa za ćwierć; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniej, otrębi pszennych; szpilek mosiężnych za setnię, tasiem płóciennych za arszyn; trun za sztukę; psiey skóry białej za sztukę; wiennikow brzożowych za setnię; mioteł brzożowych za sztukę; za funt: wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki; starzynny płócienny za pud; igielek za setnię; piawek żywych za sztukę; węgli brzożowych za ćwierć, flaneli za arszyn; kuperwasu za funt.

Podział 7.) Za sążeń drow: jednopolanych brzożowych z olchowemi i trzypolanych sosnowych z iodłowemi.

Podział 8.) Pobielenie miednych naczyń za pud.

Podział 9.) Za pranie czarney lazaretney bielizny: za parę pończoch: nicianych, wełnianych; za sztukę fartuchow, szlafroków drelichowych, nawleczek do poduszek, nawleczek grubych, za firanki do łózek, bandażow, ręczników, kósynek, serwet, kaftany białowe, obrusy, gatki, szlafroki dymkowe, nawleczek materacowych, szlafrokow stołowych, kołder białowych, szlafnic, koszul, prześcieradeł, podszewek do kołder, chałatow sukiennych i białowych, kołder sukiennych, kaftany dymkowe, koszul do wzrostu człowieka, kompresów i chustek od nosa. Wreście że niema dostateczney liczby żyjących, niektóre podziały albo i cała dostawka do szpitalu, może być zostawiona jednej osobie na czas roczny lub dwóroczny. Życzący przyjąć takowe dostarczenie z mnieyszeniem w stosunku do sprawkowej w gubernii za september 1829 rok ceny, mogą przybyć na wyżej wspomniane terminy do Witebskiej Izby Skarbowey z dowodami praw swoich na wyście do podradow, takoz z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami.

Sekretarz Horodecki.
Kancellarzysta N. Podwiński.

Uwiedomienie.

1 Za pozwoleniem Rządu CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu zakłada się Instytut płci żeńskiej w mieście Gubernialnem Mińsku, przez Montegrandich. Nauki w onym będą się wykładały następane: 1. Nauka Reli-

gii i obyczajow. 2. Języki, Polski, Rossyjski, Francuzki i Niemiecki, a ktoby życzył, będzie się dawał włoski i angielski, w których dobrze mówić, czysto wymawiać, czytać i czytane rozumieć, oraz pisać poprawnie w rozmaitym stylu i wiadomość o celniejszych autorach (czyli nauka literatury). Przedmioty niektóre będą się dawały w języku francuzkim, co ułatwi prędszy w nim postęp. 3. Jeografia fizyczna i polityczna będzie połączona z wiadomościami statystycznymi, także wykładać się będzie część astronomicznej dla poznania kształtu i obrótu ziemi, oraz długości i szerokości jeograficznej. 4. Rachunki czyli arytmetyka, cztery proste działania tak z liczbami jednorodnymi iako też różnego gatunku, także ułamki, stosunki, reguła trzech prosta, odwrotna, składana, procentu i spółki; przytém rachunki gospodarcze i registratura. 5. Historia powszechna, tak starożytna iako też nowożytna, do naszych szczególnie ściągająca się czasów. 6. Historia naturalna, o systematycznych układach Zoologii i Botaniki, oraz poznawanie zwierząt i roślin. 7. Rysunki, rysowanie cieniow i półcieniow, oraz rysowanie figur w różnych widokach. 8. Kaligrafia, czyli sposoby pięknego pisania. 9. Muzyka, prócz grania na fortepiano i śpiewania czyli wokal, będą się wykładały początkowe zasady muzyki, generał basu i kompozycyi. 10. Ręczne roboty, szycie bielizny, sukien, wyszywanie, haftowanie i robienie kwiatow. 11. Gospodarstwo, o urządzeniu wewnętrzném domow czyli folwarkow i t. p. Do wyżej wspomnianych nauk będzie sześciu nauczycieli i dwie gwernantki cudzoziemki. Życzący umieścić w niniejszym pensyonie swoją córkę lub pupilę, zechce się zgłosić do Instytutow, tam może obszerniej się zawiadomić o urządzeniu tego Instytutu, albowiem znajdzie w nim instrukcyę w której są objęte wszystkie szczegóły.

Montegrandi.

Dozwala się drukować, Wilno 1850 d. 7 czerw. Cenz. L. Borowski.

Tabakiera zgubiona.

1 *W dzień Zielonych Świątek znaleziona została srebrna Tulskiey roboty tabakiera, właściciel przeto oney raczy się iawić do mnie dla iey odebrania. 1850 r. iunii 8 dnia.*

Wileński Policmeyster Podpółtkownik Chrzęstowski.

Oświadczenie.

1 Oświadczenie z najsoleniejszym zażaleniem imieniem Ur. Wincentego Nowickiego Regenta i Adwokata Subsseliow Wileńskich, przeciwko Starozakon. Aronowi Michelowiczowi Cwilingowi czyni się z następney okoliczności i o to: tenże starozakonny Aron Cwiling ku nagłym potrzebom swoim na dokument obligacyney w dniu 15 msca junii 1815 r. z terminem opłaty w dniu 25 apryla 1816 roku przy świadectwie od siebie uproszonych pieczętarzy własnoręcznie podpisany i sporządzony, a tegoż dnia w Kancelaryi Ziemskiej Pttu Wileń. aktykowany, oraz za dopłatą za walor papierow powtórnie w dniu 30 xbra 1821 r. w Kancellaryi Grodzkiej pttu Trockiego aktykowany a żałącego się sumnę gotowych pienię-

rubli sr. 867 odliczył, wziął, pożyczyl, i że takowy dług summowny stosownie do praw bez sądu i dekretu żałujący będzie miał prawo dostateczne z dochodow kamienicy tegoż Cwilinga, w mieście Wilnie przy ulicy Rudnickiey pod N. 286 położoney wyręczyć, oraz meble, ruchomość przez publiczną licytacją na satysfakcyę opłaty takowego długu wyprzedać, osobnym dokumentem obligacyino - assekuracyjnym w dacie wyrażoney sporządzonym, i tegoż dnia przed aktami Ziem. Wileń. osobiscie przyznany, Cwiling najmocniej zapewnił. Którę to Cwiling prawdziwą nierzetelnością rządząc się, gdy nie opłacał takowego długu, zmusił żał. do poszukiwania prawem, dla czego przechodząc przez liczne iurydykcyę aż w Rządzącym Senacie, dla podpisu imienia i nazwiska po hebrajsku (gdyż inaczej nie umiał) wyrażone dokumenta mocą ukazu 1804 r. xbra 9 dnia o rozporządzeniu żydow piszącego unikczemniono, lecz sumnę zawinioną iżby opłacił zabezpieczono; późniejszym zaś ukazem w dziele przez wszystkie, a wszystkie Naywyższe Jurydykcyę przeszłym i przez NAYJASNIEYSZEGO CESARZA zatwierdzonym dnia 30 marca 1829 r. do exekucyi w całym Państwie Wszech Rossyi rozestany, że podpisy imion i nazwisk żydowskie do tranzaktow uczynione były i są dobre, oraz naydostateczniejszy dowodem postanowiono. Tenże Cwiling osobno z licytacyi publiczney w Kommissyi Kommissyorackiego Depo rozmaite artykuła zakupiwszy, do zapłacenia za one potrzebował gotowych pieniędzy, iakoż za kanocyą proszącego na dwóch domach murowanych w mieście Wilnie przy ulicy Wileńskiej pod NN. 715 i 714 położonych opartą, a w Kancellaryi Grodzkiej Wileńskiej przyznaną na oblig swój własnoręcznie podpisany dnia 10 augusta 1817 roku Magistraturze Wileńskiej, powszechnego opatrzenia wydany, od teyże gotowych pieniędzy sumnę w złocie holenderskim czer. złt. 450 i rubli assygn. 4,000 wziął, pożyczyl, od którego kapitału zapłaciwszy iednoroczny procent, za dalsze wszystkie lata potąd niepłacił i niepłaci; za iaką wygurowaną nierzetelność Cwilinga na rzecz Skarbu Monarszego wyrażone domy ewikcyi uległe zasekwestrowanemu zostały i intraty z onych pobierają się na rzecz Skarbu. Żałący się z innych funduszow swoich pewną sumnę do tegoż przykazu na ten dług część wniosł, a z przyczyny nieopłaconego kapitału przez Cwilinga, każdoroczne procenta i od onych peny ustanowione, przez Prykaz liczonemi były i są, z czego massnie się znaczna summa. Po zawinienu takowych summ pod niebytność w kraju tutejszym tegoż Cwilinga, lecz za granicą przebywania iego, żałący się w zastępstwie i na żądanie iego czynił nieodbitcie potrzebne erekcyę w kamienicy iego, opłacał podatki i niektóre długi za tegoż Cwilinga, a to gotowemi pieniędzmi żałcy ze swoich funduszow wedle urzędowych dowodow pisma do roku 1818 nastalych i zebranych depansował, których liczyło się na tymże Cwilingu rubli srebr. 950, złt. 2 gr. 26 i drugiey rubli srebr. 606 złt. 6 gr. 7, oprócz dalszych należnościow z rachunkow liczyć się mogących, o co chociaż w iurydykcyach właściwych był wiedziony proceder, a przez akta inkwizycyi

kalkulacyi weryfikacyi było wyprobowanym, również dla prawdziwej nierzetelności Star. Arona Cwilinga tenże proceder ukończonym nie został; takowe wszystkie wyliczone summy od Arona Cwilinga do opłaty w gotowych pieniądzech należne wynoszą ilość summy rubli sr. 2,404 kop. 56½ czerw. złt. 400 i rubli assygn. 4,000 drugie tyle licząc procentu, czyli masę summy rubli sr. 4,808 kop. 75, czerw. złt. 800 i rubli assygn. 8,000 oprócz pen i procentow od procentow przez Prykaz Wileński liczących się, a w poszukiwaniu tych wszystkich summ od Cwilinga należnych, żalący się przechodząc procederami licząc Joryzdykcyę, akta inkwizycyjni odbywszy i Rzządzący Senat, stopniami processow z własnego funduszu wydatkował już tysiąc kilkaset rubli sr. a ma szkod, strat z tego przyczyni też na kilka tysięcy rubli sr.; że zaś tylekroć wyrażony Aron Cwiling niezliczone razy przyrzekał i upewnił rozliczyć się i opłacić, a tego do dziś dnia niespełnił, oraz tenże Aron Cwiling od kilku lat, gdy naydnę się pod sądem wojennym, i w tym celu dotąd jest więzieniem, czyli pod strażą od Korony, z którym niemogąc żadnego ostatecznego układu czynić, dla tego wyż wyrażone zażalenie o krzywdach prawdziwie uczynionych i sprawiedliwej należności w aktach publicznych zapisując, w dodatku Kuryera Litewskiego, o tém dla prawnej wiadomości stron umieścić zapewniam, i w dowód tego podpisem własnym mego ręki stwierdzam. Pisan w Wilnie 1830 r. miesiąca Janii 2 dnia.

Wincenty Nowicki Regent i Adwokat Sub. Wileńskich.

Roku 1830 miesiąca iunii 6 dnia po rezolucyi w Magistracie Wileńskim dnia dzisiejszego nastąpił, przed aktami Miasta Wilna stawiając obecnie W. Wincenty Nowicki Regent i Adwokat Subsel. Wileń; takowe oświadczenie wpisać do protokołu potocznego podała świadcząc Ignacy Misiewicz M. W. Regent.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 7 czerwca. Cenzor L. Borowski.

Prenumerata.

nb. Kop. sr. 60 w Wilnie, kop. sr. 70 na prowincyi.

1 Na romans pod tytułem: Przygody mojego gospodarza i jego rodziny; czyli powieść z dyliżansu, w dwóch częściach zawarty napisany przez L. A.

Nieś wspaniałe wsparcie ludzkości cierpiącej jest najszlachetniejszym czynem i najsłodszą powinnością człowieka. Los, który jednych ustawicznie nęka, drugim stale sprzyja, innych zuowa w drażliwym utrzymanie stanie, już głośząc, już prześlądając, policzył niedawno do ofiar swego igrzyska Jankowskiego obywatela miasta Wilna, który był właścicielem domku na Popowszczyźnie. Niedosć iż mu porwał pierwszą żonę i pozbawił go wzroku, trzebaż jeszcze było? by w nocy ze czterdnastego na piętnasty maja roku bieżącego, cały dom ze wszelkimi ruchomościami od nielitościwego gromu spłouał, by z kilkorga dzieci, dwoje starszych stało się pastwą płomieni, a druga żona, gdy w tak straszliwym położeniu z pogardą swego życia usiłowała ocalić drobne swe działki, zostawszy od ognia uszkodzoną, padła ofiarą śmierci, a razem miłości macierzyńskiej. Kogoż tak okropny stan bliźniego do litości nie wzbudzi? Któż będzie tak nieuczynnym, aby odmówił mu wsparcia? Z mojej strony chciałem coś uczynić na podziwignienie tej familii; lecz nieznałszy nic miłszego nad moją pracę, z tej dochod poświęcam Jankowskiemu i drobnym jego działkom, i ta jest przedmiotem niniejszej prenumeraty.

Łączmy szanowni czytelnicy niepokonane usiłowania z pracą i ofiarami, a poświęcając się godnie dla wsparcia cierpiącej ludzkości, nie zrażeni żadnemi trudnościami, przekonamy zawistnych, że ludzkość i dobroczynienie, są u nas powszechnymi i narodowymi cnotami. Imiona wasze najłaskawsi dobroczyńcy umieszczone będą na czele dzieła, i zapisane niezłotymi ślady na wieczne czasy w sercach przez was uszczęśliwionych.

Prenumerata przyymie się w Redakcyi Kuryera Litewskiego, u Wielmożnego Stanisława J. Borodicza byłego profesora w Królestwie Polskiem, utrzymującego bibliotekę abonamentalną w domu JW. Podbięty, przy ulicy Sawicz, tudzież u JWW. i WW. osób po różnych miejscach, które wzruszone niedolą Jankowskiego, najłaskawszem poświęceniem raczyły się przyłożyć do zbioru niniejszej prenumeraty.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 4 czerwca. Cenz. L. Borowski.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Przedaż majątku.

2 Litewsko-Wileńska Izba Powszechny Opieki niniejszem ogłasza, iż w niej będzie się przedawać z aukcyjnego targu oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu nieruchomości majątek Wysoki Dwór obywatela byłego Kowalewskiego Marszałka Franciszka Kozakowskiego położony w Upickim Powiecie Wileńskiej Gubernii, w którym w ostatniej 1810 roku rewizyi liczy się 18 włościańskich męskiej płci dusz, we cztery miesiące od dnia późniejszego wydrukowania w St. Petersburgkich lub Moskiewskich gazetach; do czego osobno naznaczone będą poprzednicze terminy. Maja 28 dnia 1830 roku.

Инспекторъ Андрей Сейфертъ.
Секретаръ Иванъ Солиманъ.

Publiczna predaż.

3 Litewsko Wileńska Izba Powszechny Opieki niniejszem ogłasza, iż w niej będzie się przedawać z aukcyjnego targu oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu mrowany dwupiętrowy dom Porucznika Wiszniewskiego położony w Mieście Wilnie na zaułku Skopówce, pod N. 174; do czego naznaczone powtórne terminy pierwszy 4, drugi 8, i trzeci ostateczny 11 dnia lipca miesiąca 1830 roku. Życzący kupić dom ten, mogą przybywać do Izby Powszechny Opieki pomienionych dni podczas posiedzeń i widzieć w Niey przedawanego domu inventarz z ocenką. Apryla 28 dnia 1830.

Непременный Членъ Пемръ Клейснъ.
Секретаръ Иванъ Солиманъ.